

Вплив соціально-психологічного клімату навчальних груп на особистісну та пізнавальну успішність студентів

Кузікова С.Б., викладач; Жарик Т.І.

Основною метою статті є дослідження соціально-психологічного клімату в студентських колективах та виявлення його впливу на результати навчальної діяльності студентів університету. Студентам декількох вузів було поставлено питання, що в найбільшій мірі вплинуло на зміну їх поведінки за час навчання у вузі: 80 % з числа опитаних відповіли, що саме приклад, вимогливість і поради товаришів по навчанню. На питання «Чи відчували ви під час навчання підтримку колективу?» більше 70 % випускників відповіли ствердно [2]. Це свідчить про те, що в житті студенського колективу відіграє значну роль морально-психологічна атмосфера – домінуючих відносин, думок, відчуттів, настроїв, думок, переживань, потреб, інтересів студентів.

Наші дослідження проводилися на кафедрі управління факультет економіки та менеджменту) СумДУ. Для вивчення впливу соціально-психологічного клімату на успішність навчання студентів було взято дві студентські групи четвертого курсу та проведено обробку результатів навчання по одній навчальній дисципліні. Обчислений середній бал успішності за результатами навчання за окремою дисципліною в одній групі склав 3,2 бали, а в іншій – 4,0, крім того, в групі з задовільною успішністю на «5» і «4» навчалося 40% студентів, а з доброю – 76%.

Для вивчення соціально-психологічного клімату груп було використано експрес-методику Михалюка О.С. та Шалито А.Ю. Ця методика дозволяє виявити емоційний, поведінковий та когнітивний компоненти відносин в групі. У якості суттєвої ознаки емоційного компонента розглядається критерій привабливості - на рівні понять «подобається - не подобається», «приємний - неприємний». При конструюванні питань, спрямованих на вимір поведінкового компоненту, витримувався критерій «бажання - небажання працювати в даному колективі», «бажання - небажання спілкуватися з членами колективу в сфері відпочинку». Основним критерієм когнітивного компоненту обрана змінна «знання - незнання особливостей членів колективу» [3, с. 649-650].

Аналіз результатів дослідження показав, що в одній групі психологічний клімат можна трактувати як цілком сприятливий, а в іншій як невизначений. При дослідженні впливу соціально-психологічного клімату навчальної групи на успішність виявлено, що в тій групі, де соціально-психологічний клімат можна охарактеризувати як цілком сприятливий середній бал склав 4,0 бали, а у групі з невизначеним психологічним кліматом – 3,2.

Список літератури:

1. Почебут Л. Г. Организационная социальная психология: Учебное пособие. / Л. Г. Почебут, В. А. Чикер. – СПб.: Изд-во «Речь», 2002. – 298 с.
2. Фарбер И. Е. Социально-психологический климат вуза / И. Е. Фарбер // Правоведение. – 1982. - № 4. - С. 81 – 84.
3. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. / Д. Я. Райгородский (редактор-составитель). – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ-М», 2001. — 672 с.
4. Матюхіна Н.П. Управління персоналом органів внутрішніх справ України (Теоретичні та прикладні аспекти): монографія / О.М. Бандурка, Н.П. Матюхіна. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 1999. – 287 с.

Внутрішня мотивація як спонука успішної навчальної діяльності

Парфененко Ю.В., Кузікова С.Б.

Виявлення професійних мотивів, інтересів та нахилів студентів є важливим прогностичним фактором, що визначає міру зацікавленості навчальними дисциплінами, а в майбутньому – обраною професією. Метою даної роботи є дослідження мотиваційного комплексу особистості – співвідношення внутрішньої, зовнішньої позитивної та зовнішньої негативної мотивації. Студенти, в яких переважає внутрішня мотивація, залучаються до навчальної діяльності заради неї самої, вони не чекають від вчителя певних заохочень. Така діяльність є самоціллю, а не засобом для досягнення іншої мети.

До внутрішніх відносять мотиви отримання знань (студенти